ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 17
Архівний № 644

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 244

Буценко
Василий
Дмитриевич

Начато: 8 сентября 1945 г
Окончено: 17 мая 1955 г
На 8 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 17
Архівний № 644

Біля джерел більшовицької парті

До п'ятидесятиріччя утворення Петербурзького «Союзу боротьби за визволення робітничого класу»

П'ятдесят років тому, в 1895 році, в Петербурзі, з ініціативи В. І. Леніна, був створений «Союз боротьби за визволення робітничого класу». Петербурзький «Союз боротьби» був першим зародком революційної пролетарської партії, що спирається на робітничий рух. «Союз боротьби» поклав початок великій партії Леніна — Сталіна, партії, яка добилась повалення царизму, побудування радянської держа-

Секретно.
ФУЦКОЕ Н.Ф. 1892 г.р.
ЛІЧНЕ ДІЛО № 356
на реєстрианта
Бученко
Василий Дмитриевич
с. Чипиевка)

ви, розгром
ції під час
ня соціалі
країні, яка
Батьківщин
мецько-фаш
кій Вітчизн
1941—194

До речі
тися в мин
віддалені ча
ти фундаме
тенції — ВК

Революці
сії могла п
нітній осно
такої парті
коли в кра
ком робітн
кадрів кваліфікованих марксистів, здатних правильно осмислити, з науковою об'єктивністю оцінити дійсність і намітити перспективи революційного руху.

Перші марксистські кадри в Росії виростали у вогні найзапекліпіої боротьби з народництвом. Група «Визволення праці» ще у 80-х роках почала систематичний обстріл народництва з марксистських позицій, піддавала суворій критиці його реакційні утопічні погляди, розкривала його дрібнобуржуазну суть.

В. І. Ленін у своїй книзі «Що таке «друзі народу» і як вони воюють проти соціал-демократів?» завершив ідейний розгром народництва.

Суперечки з народниками про долю капіталізму в Росії своїм об'єктивним значенням зводилися до питання про те, чи можливий у нашій країні самостійний революційний рух пролетаріату. На це питання народники відповідали негативно. і тому не можна було відстояти класової самостійності пролетаріату і, отже, не можна було створити революційної пролетарської партії, не розгромивши остаточно народництва.

На другу половину 90-х років народники були вщент розбиті. В єдиноборстві двох світоглядів — марксизму і народництва — переміг марксизм. Народницька сової політичної агітації, а тим самим — з'єднання соціалізму з робітничим рухом.

Марксисти в своїй агітаційній роботі зв'язували повсякденні економічні інтереси робітників і загальнокласові революційні завдання і цілі боротьби. Майже всі листівки (а їх було випущено кілька десятків), з допомогою яких ленінський «Союз боротьби» впливав на маси, звертались до робітників певного підприємст-

з пролетарськими масами, тоді настав час зв'язатися і з іншими верствами трудящих.

III.

Перехід від пропаганди до агітації вимагав ряду організаційних заходів. Марксистам, які досі працювали лише в пропагандистських гуртках, тепер уже недостить було однієї теоретичної підготовленості. Треба було стати революціонером - практиком, треба було грунтовно засвоїти методи революційної роботи і, насамперед, методи конспірації. При цілковитій відсутності політичних свобод, в умовах найжорстокіших поліцейських переслідувань, створення партійних організацій і систематична революційна робота були б цілком неможливими без детально розроблених і добре засвоєних методів революційної конспірації. Всі члени партії повинні були добре вивчити складне мистецтво боротьби з політичною поліцією. Цьому питанню Ленін надавав вирішального значення. Спираючись на досвід революційного руху минулих часів, він виховував своїх соратників у дусі найсуворішої конспірації і послідовної централізації роботи в цілому.

Організаційним принципом «Союзу боротьби», який об'єднав близько 20 робіт-

IV.

Діяльність Петербурзького «Сою ротьби» цікава і з погляду розро тактичної лінії, яка, річ цілком з ла, не могла оформитися в повном зі, коли ще не було масового рев ного руху, відкритої класової бо Проте, тактичні ідеї, висловлені в цей час, згодом міцно ввійшли в му політичних поглядів партії.

З цього боку заслуговує уваги с ня В. І. Леніна до «легального м му».

Виступаючи з одвертою апологіє талізму і вперто замовчуючи супер буржуазного суспільства, «легальн сисги» по суті були ідеологами пе верств буржуазії. Вони прагнули стати марксизм в інтересах буржу цією метою безцеремонно фальсиф велику теорію наукового соціалізм холощуючи її революційний зміст. куючи народництво в інтересах дання капіталізму, вони, звичайно, ли ніякого відношення до револю пролетарського руху. Але вони все ки завдавали ударів по народниц треба було зважити і використати

Оскільки народництво, в силу р торичних причин, в той період кор лось ще досить міцним впливом і, нівно, було фактором, який затр оформлення самостійного пролета руху, остільки угода з «легальним систами» в інтересах спільної б проти народників була цілком сво і доцільною. Але вже в цій перш тичній угоді яскраво позначаєть рість ленінської тактики, яка пол тому, що угода з тимчасовими «п ками» аж ніяк не виключає, а, н неодмінно передбачає послідовну їх; без цієї умови не можна відсто мостійності класового руху проле

В. І. Ленін, ідучи тимчасово з « ними марксистами» проти народ водночас піддає дуже суворій кри їх відхилення від ортодоксального сизму. Послідовне відстоювання с ної пролетарської лінії, вчить Ле в'язкове для партії за всяких ум

В. І. Ленін якнайрішучіше ви вався проти тих поглядів, що ви робітничого класу, як самостійн тичної сили, відокремлення його ших класів, може ослабити загаль ний натиск на самодержавство. Т становка питання в суті своїй о стична. Для пролетаріату було б н ною катастрофою, коли б в умов жуазно-демократичної революції в тив своє класове обличчя, розчи

ТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

XXVI РІК ВИДАННЯ

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА

Центрального Комітету КП(б)У, Верховної Ради і Ради Народних Комісарів УРСР

0 (7376) | ВІВТОРОК, 9 ЖОВТНЯ 1945 РОКУ | Ціна 20 коп.

боpи в Верховну Раду СРСР

публікований державний акт по-
політичного значення. Президія
Ради СРСР видала Указ «Про
виборів у Верховну Раду

говориться:

зку з закінченням війни і скін-
повноважень Верховної Ради
ного скликання, на підставі
«Положення про вибори в Вер-
у СРСР, яка встановлює, що
ів у Верховну Раду СРСР ого-
не пізніше, як за два
строку виборів, і що
ровалятись в неробочий день,
ерховної Ради Союзу Радянсь-
істичних Республік постанов-

ити вибори в Верховну Раду
еділю 10 лютого 1946 року.

йні обставини воєнного часу
ли проводити виборів. Перемож-
ення війни докорінно змінило
Наш народ починає готувати-
рів верховного органу Радянсь-
ї.

их боях Вітчизняної війни ге-
ояв наш народ свою рідну Ра-
ержаву, свою велику соціалі-
кратію. У випробуваннях су-
их походів, в самовідданій ро-
радянських людей підтримува-
ювала гаряча любов до Бать-
найбільш передового, вільного
ладу. Народ не мислив рідної
овно близької йому, ним самим
завойованої в революційних
ної радянської влади. Тисячі й
их синів і дочок Батьківщини
ття, пролили кров за те, щоб
зростала й міцніла наша ве-
істична держава.

ської держави і соціалістичного суспільства в правильності політики партії, віддав свої голоси кандидатам блоку комуністів і безпартійних. Всі вони були обрані величезною, переважною кількістю голосів. На виборах у Верховну Раду СРСР за блок комуністів і безпартійних голосувало майже 90 мільонів виборців, тобто 98.6 процента всіх, що брали участь у голосуванні.

Народ виявив велике довір'я партії Леніна—Сталіна. І партія більшовиків виправдала довір'я народу. З непохитною рішучістю, впевнено, твердо вела вона нашу країну до нових і нових успіхів у всіх галузях народного господарства і культури, в справі зміцнення воєнної могутності СРСР. Великому вождеві партії і народу товаришеві Сталіну, славній партії більшовиків завдячує наша країна те, що на момент підлого, віроломного нападу гітлерівської Німеччини Радянська держава виявилася могутньою у воєнному та економічному відношеннях державою, здатною не тільки відбити гітлерівську навалу, але й зламати хребет гітлерівській розбійницькій армії, розбити її, примусити капітулювати.

В ході Великої Вітчизняної війни знову й знову переконувався радянський народ в правильності політики партії. Не зважаючи на всі випробування і невдачі першого етапу війни, наш народ беззавітно довіряв своїй партії, своєму рідному урядові. Він пішов на жертви, щоб забезпечити розгром Німеччини. Російський народ, найбільш видатна нація і керівна сила серед всіх братніх народів СРСР, виявив повне довір'я Радянському Урядові, керованому партією Леніна—Сталіна. «І це довір'я російського народу Радянському Урядові виявилося тією вирішальною силою, яка забезпечила історичну перемогу

Назустріч XXVIII р

та першій річниці ви

Велике піднесен і фабриках

На Дніпробуді

ЗАПОРІЖЖЯ, 8. **(Кор. «Радянської України»).** Дніпробуд напередодні зими. В цей час треба виконати ряд термінових та невідкладних робіт. Кожний день на суворому обліку відбудовників. На греблі ні на хвилину не вщухає багатоголосий виробничий гомін.

Почалася підготовка до закриття донних отворів в тілі греблі. Ці отвори були пробиті в перші місяці відбудови, щоб пропустити води через греблю й осушити територію гідростанції. Закриття отворів — складна та небезпечна справа. Працювати доведеться в люльках та на спеціальних металічних драбинах, встановлених над бурхливою водою. Бригада т. Ляшенка встановлює ці люльки вдвоє швидше, ніж передбачено планом.

Роботи тривають не тільки над водою— на дніпрове дно спустились водолази. Епронівці з'ясовують, як зберіглася підводна частина греблі, як проводити тут бетонування.

400.000 БАНОК КОНСЕРВІВ ПОНАД ПЛАН

ХЕРСОН, 8. **(Кор. РАТАУ).** Роковини визволення України від німецьких загарбників колектив херсонського консервного заводу ім. 8 березня зустрічає блискучою виробничою перемогою. Завод достроково виконав річний план з випуску консервів на 103 проц.

У машинобуді Краматор

КРАМАТОРСЬК, 8. (
України»). Колектив ор
Краматорського заводу ім
найважливіш замовлення
ної металургії, машинобу
тростанцій Союзу. Днями
виготовлення деталей па
над 20 тонн для теплое
Ворошиловградського па
заводу. Формовку цього
ла бригада тов. Понома
майже вдвоє прискорити

Зараз в чавуноливарн
іде виготовлення деталей
модернізованої потужної
мальної маши та блю

МАРТІЙЦІ БУДУЮТЬ

МИКОЛАЇВ, 8. **(Кор. «**
ни»). Суднобу івельники
відзнаку річни і визволе
XXVIII рокови Жовтня
новську вахту Колектив
Марті зобов'яз вся в ж
воду дві барж тоннажні
підвищити пр уктивніст
центів, успіш закінчи
приємства до ими.

Високі зо в'язання
стахановською працею.
ка та Плеша ва, праці
суден, викону ть по дв

Указ Президії Верх

Про нагородження багатодіт их ма

Протокол допроса

8 Сентября 1945 года г. Сумы.

Я секретарь Сумского РОНКВД допросила гр-на Буценко Василий Дмитрий 1905 года рожд. уроженец с. Стецковка Хотенского р-на укр. б/п, гр. СССР, со слов не судим, образов. 3 кл. в/обязанный, женат, в настоящее время место жит. с. Шпилевка

Об ответственности за дачу ложных показаний предупреждены по ст. 89 УК УССР.

Вопрос: Где проживали до начала войны, кем работа

Ответ: До начала войны проживал с. Шпилевка, работал в к/зе рядовым.

Вопрос: Были ли мобилизованы в КА, где мобилизовались и когда?

Ответ: 16/IV-1941 года был мобилизован Сумским Горвоенкоматом, где находился 3 м-ца в рабочем батальоне "8" бат. г. Михайловка Сталинградской обл, где проходил переаттестацию и был зачислен строевым 68 стрелковый полк находился г. Дубовка Сталинградской области откуда через м-ц направлен на фронт, где пробыл 1 м-ц и под станцией Миллеви Ростовской обл. со всей в армии находясь в окружении попал в плен.

Вопрос: Куда направлены были при взятии в плен?

Ответ: 16/VI-42 г. нас направили в лагеря военнопленных г. Лесичанск, пробыв 1 м-ц, был направлен в Днепропетровск пробыв 1 м-ц, и был вывезен в Германию

Вопрос: Где проживали в Германии, где работали с какого по какое время?

Ответ: В Германии проживал г. Демин Германия с октября м-ца 1942 г. и по 30/IV-45 г. работал у помещика по с/хозяйству.

Вопрос: Когда кем были освобождены?

Ответ: 30/IV-45 г. Освобожден войсками К.А.

[signature]

Вопрос: Где и когда проходили проверочно-фильтрационный пункт?

Ответ: Проверочно-фильтрационный пункт проходил в Августе м-це 1945 г. г. Грайфенграке Германия.

Вопрос: Кто из родственников есть за границей?

Ответ: Родственников в Германии не было никого.

Вопрос: Кто из родственников служил в полиции и был немецким пособником?

Ответ: Служавших в полиции и пособников немецких властей нет никого.

Вопрос: Когда прибыли к постоянному место жительства и куда?

Ответ: 3/IX-45 г. прибыл с. Шпилевка Сумского р-на в настоящее время работаю в к/зе.

Вопрос: Кто вместе с Вами находился в Германии и их связь с немцами?

Ответ: Вместе со мной в Германии из Сумских никого не было, был из Тамбовской фамиль его не помню Дмитрий Андреевич из Черниговской обл. Войтенко Стефан Кондратович связи с немцами они не имели.

Вопрос: Что можете добавить по существу заданных Вам вопросов?

Больше добавить ничего не могу, с моих слов записано верно мне зачитано в слух в чем и расписываюсь.

В. Буцев

Допросил

Архивное № 244

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел

К-н (Ратченко)

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Под-к (Резников)

"17" мая 1955 г.

3

~~2~~

НКВД СССР

Видом на жительство служить не может

Проверочно-фильтрационный пункт

Действительно по «30» сентября 1945 г.

Город Грайфенгаген

Фото-карточка

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано Буценко Василий Дмитриевич
(фамилия, имя, отчество)

год рождения 1905 место рождения Сумская обл. Сумский р-н д. Шпилевка

в том, что он по прибытии из г. Делин. Германия с „15" августа м-ца по «20» августа м-ца 194 г. содержался в Опп-3 г. Грайфенгаген проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства Сумская обл. Сумский р-н с. Шпилевка
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта [подпись]

(печать) (подпись)

Проверочно-фильтрационная комиссия НКВД СССР ПЕЧАТЬ № 130

Сов. секретно.

НАЧАЛЬНИКУ -2-го ОТДЕЛА УНКГБ СУМСКОЙ ОБЛАСТИ 3

4

Прошу проверить и выдать справку не проходит ли по централизованному учету секретных сотрудников гр-н Гуценко Василий Дмитриевич, 1905 г.р., ур. с. Стецковка Хотенского р-на с/о, проживает село Шпилевка Сумского р-на

и сообщить какими вы располагаете на его /ее/ компрматериалами.

Цель проверки разработка

Сугерук

НАЧ.СУМ.РО НКВД-СТ.ЛНТ. /САВЧУК/

По учетам Асз отд. ...
УГРБ по Сумской
Не ПРОХО...
27/X 46
Справку наводил [illegible]

Сов. секретно.

5

НАЧАЛЬНИКУ 1-го СПЕЦОТДЕЛА УНКВД С/О.

Прошу проверить гр-на Буценко Василий Дмитриевич, 1905 г. р.

ур. с. Стецковка Хотенского р-на с/о, проживает в. Гупилевка

сумского р-на

сообщить какими же располагаете на его /ее/ компрометирующими.

Цель проверки разработка

/НАЧ. СУМ. РО ЖКВД-СТ. ЛЕТ. Супруга /САВЧУК/

"УТВЕРЖДАЮ"

Пред. проверочно-фильтрационной комисии НАЧ. СУМ. РО НКВД-СТ. ЛНТ. /САВЧУК/ 30/X 1945 года.

Сутуга

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

/По фильтрационному делу/ 5

г. Сумы 30 октября 1945 г.

Мы члены, проверочно-фильтрационной комиссии при Сумском РО НКВД, рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного Советского гражданина Буценко Василий Дмитриевич 1905 года рож.

прибывшего к месту постоянного жительства с. Шпыловка Сум. р-на.

"4" сентября 1945 года и найдя, что проверкой проверочно-фильтрационной комиссии при Сумском РО НКВД не установлено преступных действий в пользу немецкой власти, а поэтому руководствуясь приказом НКВД-НКГБ СССР № 00706 от 16 июня 1945 года.

см/об.

ПОСТАНОВИЛ:

Считать гр. Брусенко В.Д. проверенным и фильтрационное на него дело считать законченным и сдать в архив 1-го Спецотдела УНКВД по Сумской области, для хранения в архиве и взятия его на Оперативный учет.

Члены комиссии:

30/X-45 г. 1 Ч Арх 244. 7

Регистрационный лист

на прошедшего регистрацию в лагере №_____ или СПП №_____

(ненужное зачеркнуть), дислоцирующегося в населенном пункте_____

1. Фамилия, имя, отчество	Буценко Василий Дмитриевич
2. Год и место рождения	1905 Сумск. обл. Сумский р-н.
3. Национальность	Укр.
4. Образование	м/г. д. Шпилевка.
5. Специальность	нет
6. Последнее постоянное место жительства и работа на территории СССР (для военнослужащих указывается наименование воинской части).	Сумский р-н дер. Шпилевка работал в колхозе
7. Состоял ли в ВКП(б) или ВЛКСМ	б/п
8. Почему оказался на территории другого государства	Немцами взят в плен 14/VII 42 г. без сопротивления
9. Подвергался ли арестам, допросам, задержаниям, штрафам со стороны немецких властей (когда, где и за что)	Неподвергался
10. Содержался ли в спецлагерях противника и что там делал (указать наименование лагеря и адрес)	В Германии привезли 20/IX 42 где и наход. по 29/IV 45 г. работал у помещика
11. Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, отрядах, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батальонах, создававшихся противником; служил ли в немецких учреждениях, предприятиях, организациях (в каких, в качестве кого).	гор. Демин чернорабоч. Не проходил
12. Какие отобраны документы при регистрации	Никаких.
13. Где проживают близкие родственники, кто именно (указать точный адрес)	Незнаю
14. Куда следует на постоянное жительство	Сумск. обл. Сумский р-н село Шпилевка.

Правильность данных мною сведений подтверждаю.

подпись: ✓ В Буц

Регистрационный лист заполнил

подпись: Алмазов

Регистрационный лист проверил:

1. Председатель регистрационной комиссии НКВД СССР

подпись: [illegible]

Удостоверение о направлении на постоянное местожительство получил: ✓ В Буц

_____

(подпись регистрируемого)

Убыл из лагеря «——»_____ 194 г.

244

1. Name: Bürenko 8 7
Фамилия Буценко 244

2. Vornamen: Wasilij
Имя Василий

3. Geburtstag: 27-1-1905
День рождения

4. Geburtsort: Д. Шпиловка
Место рождения

5. Lager: 2c
Лагер

5a. Im Lager eingeliefert am: 20-X-42
Доставлен в лагер (число)

6. Dienstgrad: Sold.
Чин Солдат

7. Truppenteil: 658 ст-п.
Воинская часть **Eingang 8.3.43**

8. Nr. der Erkennungsmarke des deutschen Lagers:
Номер военнопленного в германском лагере
8522-XXIc

Wasilij

Bürenko

9. Vorname des Vaters:
Имя отца

Дмитрий

10. Name der Mutter:
Имя матери

Полотылова

11. Anschrift der nächsten Angehörigen:
Адрес ближайших родственников

Сумская обл.

Д. Шпиловка Хут Обличий

Ефросинья Буценко

12. Beruf:
Профессия

Крестьянин

13 Wann und wo gefangen: 14-6-42
Когда и где попал в плен

под Ворошиловгра

14. Nr. der Erkennungsmarke des eigenen Truppenteils: Matrikel-Nr.
Номер в собственной части

29/158

Арх фил 244

9

НА СОВ. ВОЕННОПЛЕННЫХ

1. Фамилия Буценко
2. Имя Василий 3. Отчество Дмитриевич.
4. Год и место рождения 1905 г. Сумская обл.
5. Национальность укр. 6. Партийность бп.
7. Профессия и специальность
   а) военная пулеметчик
   б) гражданская кол-к.
8. Последнее местожительство до призыва в армию Сумская обл. Сумский р/н. с. Шпиговка
9. Воинское звание рядовой
10. С какого года в Красной Армии и каким военкоматом был призван 15-9-41 г. Сумским РВК. Сумской обл.
11. Когда и где был пленен 19.7-42 г. г. Миллерово Ростовской обл.
12. Наименование воинской части, род войск и последняя занимаемая должность 658 с/п. 218 с/д. 37 армия рядовой.

13. Находился в плену (с какого года, в какой стране, в каком лагере и что делал) Германия г Демин Альтплескин. с/х работы.

14. Когда и откуда прибыл на арм. СПП или в спец. зап. часть НКО, в спец. лагерь или на проверочно-фильтрационный пункт НКВД 17-45 г. 182 АЗСП.

15. лагерь 215

(№ и название арм. СПП, спец. зап. части НКО, спецлагеря или проверочно-фильтрационного пункта НКВД)

16. Регистрационный номер 29/168

17. Дата и место убытия 15-7-45 г. Сумская обл.

Правильность записанных на меня сведений подтверждаю _____ подпись

Карман [signature]

подпись сотрудника, заполнявшего карточку

«10» 1 1946 г.

Буценко арх. 244 10

1. Фамилия Василий

2. Имя 3. Отчество Дмитриевич

4. Год и место рождения 1905. 29.01. Сумская обл. Воронежск. р-н с. Стецковка

5. Национальность украинец 6. Партийность б/п.

7. Профессия и специальность

а) военная минометчик

б) гражданская колхозник

8. Последнее местожительство до призыва в армию Сумская обл. Сумской р-н село Шпилевка

9. Воинское звание рядовой

10. С какого года в Красной Армии и каким военкоматом был призван 1941. 16.0 Сумским Р.В.К. Сумской обл.

11. Когда и где был пленен 1942. 14.07. ст. Милерово. Ворошиловградск. обл.

12. Наименование воинской части, род войск и последняя занимаемая должность 658 с/п 218 с/д. 37 Армии

13. Находился в плену (с какого года, в какой стране, в каком лагере и что делал в Германии г. Демин Альт Плеслин на сельхоз работах

14. Когда и откуда прибыл в спецлагерь или на проверочно-фильтрационный пункт НКВД 1.07.45 г. из 152 Л.З.С.П.

15 Название спецлагеря или проверочно-фильтрационного пункта НКВД 215

16, Регистрационный номе 29/168

17. дата и место убытия 15 07 45 г. Сумская обл.

Правильность записанных на меня сведений

подтверждаю [signature]

подпись [signature]

(подпись сотрудника заполнявшего карточку)

Н. 47

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 10 аркушів

десять

30 07 2026

Посада

Підпис

Арт. 1-С-3803-1